

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-044-5-18>

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ – ТРАДИЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ БОЙОВОЇ КУЛЬТУРИ У СПРАВІ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Литвиненко А. М.

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри фізичного виховання та спорту
Харківський національний університет радіоелектроніки
м. Харків, Україна*

Єрмоєнко Е. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників податкової міліції
Університет державної фіскальної служби України
м. Ірпінь, Київська область, Україна*

В останні десятиліття в світі спостерігається прискорений розвиток спортивних та прикладних національних видів єдиноборств. На тлі цього стає зрозуміла підвищена увага вітчизняних та іноземних фахівців з єдиноборств, а також широкого кола ентузіастів народних оздоровчих практик та культурного відродження до українського національного професійно-прикладного виду спорту – бойового хортингу [2, с. 49].

Бойовий хортинг представляє собою національний професійно-прикладний вид єдиноборства, в формуванні якого гармонійно перетинаються споконвічні бойові традиції українського народу та наукові підходи сучасної теорії підготовки в спорті [3, с. 22; 4, с. 35]. Дослідження багатьох авторів вказують на те, що Запорізьке козацтво було своєрідним лицарським орденом, в якому послідовно велось патріотичне виховання та наполегливо здійснювався фізичний і духовний гарт козаків. Особливо інтенсивний бойовий вишкіл українських козаків проходив на славетному острові Хортиця. Там формувалася методологія та стійки методичні традиції бойової підготовки і виявлялися ефективні критерії підготовленості козаків-воїнів. Як вказує засновник бойового хортингу Едуард Єрмоєнко, система підготовки, виховання характеру, вдосконалення майстерності та надбання змагального духу українських

козаків лягли в основу бойового хортингу, як виду спорту, народженого в Україні, який має регламентовані правила змагань, за якими, за бажанням можуть змагатися спортсмени різних вікових груп та кваліфікаційних рівнів [4, с. 35].

Результативне проходження розробленого нами курсу навчання та тренування студентської молоді по методиці підготовки бойового хортингу передбачає оволодіння бійцями широким колом спеціальних знань та навичок, та досягнення високого рівня розвитку фізичних якостей достатнього для ефективного ведення двоюбою з противником.

Поєдинки в бойовому хортингу відбуваються з повним контактом з незначними обмеженнями щодо застосування технік. Гранично висока інтенсивність ведення поєдинку зумовлює необхідність ретельної наполегливої підготовки до спортивних змагань, або до реальної бойової сутички з супротивником та спонукає науковців і фахівців-практиків до постійного вдосконалення засобів спортивної та професійно-прикладної підготовки [1, с. 104; 2, с. 50]. В теорії спорту під системою спортивної підготовки мається на увазі сукупність знань, засобів, методів, організаційних форм та умов, які забезпечують найкращу ступінь готовності спортсмена до спортивних досягнень, а також практична діяльність по підготовці спортсменів. Сучасну систему спортивної підготовки бійців складають техніко-тактична, фізична, психологічна, теоретична та інтегральна підготовка. Вдосконалення фізичної підготовленості є фундаментальною основою для ефективної роботи над покращенням фізичної та розумової працездатності і зміцнення здоров'я бійців.

Для підвищення загального рівня підготовленості та змагальних можливостей в бойовому хортингу, в процесі спортивної підготовки вирішуються наступні основні завдання:

1. Загальне оздоровлення. Посилення захисних сил організму.
2. Засвоєння техніки і тактики бойового хортингу.
3. Забезпечення необхідного рівня розвитку фізичних якостей, можливостей функціональних систем організму бійців.
4. Виховання морально-вольових якостей.
5. Забезпечення необхідного рівня психічної підготовленості.
6. Придбання теоретичних знань і практичного досвіду для ефективної тренувальної та змагальної діяльності.
7. Підготовка студентів-спортсменів для суддівської та інструкторської діяльності з різних розділів бойового хортингу.

Необхідно зазначити, що стрімкий прогрес фундаментальних та прикладних наук створив великі можливості для пошуку нових підходів до підготовки бійців. Серед спектру запитів суспільства до

методик бойового хортингу представляється важливим виділити найбільш актуальні:

- швидка та інтенсивна підготовка студентської молоді до служби у лавах збройних сил України,
- поглиблена підготовка бійців спеціальних підрозділів,
- підготовка резерву підрозділів Національної поліції та Національної гвардії,
- створення ефективних методик оздоровлення та відновлення працездатності організму студентів-спортсменів та працівників спеціальних підрозділів.

Таким чином вважаємо за потрібне підкреслити, що традиції фізичного та духовного загартування, а також підготовки українських козаків до бойових дій зробили суттєвий вплив на формування національного військово-прикладного виду спорту – бойового хортингу. Застосування техніко-тактичного та методичного арсеналу бойового хортингу для підготовки студентської молоді до служби у лавах збройних сил України, демонструє його високу ефективність та результативність. Доказана висока ефективність тренувальних методик національного військово-прикладного виду спорту – бойового хортингу дозволяє рекомендувати його для широкого застосування в закладах середньої та вищої освіти України.

Література:

1. Ашанин В. С. Індивідуалізація техніко-тактичної підготовки в спортивних єдиноборствах / В. С. Ашанин, А. М. Литвиненко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. – Ч.: ЧНПУ, 2013. Вип. 107. Том 2 – С. 102-107.

2. Єрмоєнко Е. А. Виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /Фізична культура і спорт/». – 2019. – Вип. 10 (118). – 2019. – С. 49-56.

3. Єрмоєнко Е. А. Методика викладання бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 890 с.

4. Литвиненко А.М. Вдосконалення силових якостей спортсменів у хортингу / А.М. Литвиненко // Збірник наукових праць «Теорія і методика хортингу» Випуск 6, Видавець Паливода А.В., Київ 2016. С. 132-137.